

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А.В. Сташин

« _____ » _____ 202_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РИЗИКИ ШАХРАЙСТВА У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ
ПОСЛУГ**

_____ (назва навчальної дисципліни)

галузь знань : 07 «Управління та адміністрування»

_____ (шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»

_____ (найменування освітньої програми)

освітній ступінь: магістр

денна форма навчання

ЛЬВІВ 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» для здобувачів вищої освіти за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа» освітнього ступеня магістр.

24 січня 2023 р. – 21 с.

Розробник: Гринчишин Ярослав Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового менеджменту

Програма затверджена на засіданні кафедри фінансового менеджменту.

Протокол від 24 січня 2023 р. № 6/1.

Завідувач кафедри, д.е.н., професор

_____ Ситник Н.С.

24 січня 2023 р.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 7 від 31 січня 2023 р.

ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	Зміни і доповнення до робочої програми	Дата засідання кафедри і номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

© Гринчишин Я.М., 2023 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» є сучасні методи та способи ідентифікації та протидії шахрайським явищам у сфері фінансових послуг.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань щодо ризиків шахрайства у сфері фінансових послуг та оволодіння практичним інструментарієм попередження, виявлення та вчасного реагування на шахрайські дії.

Основні завдання

Основні завдання: засвоєння сутності та класифікаційних аспектів фінансового шахрайства; засвоєння механізму фінансового шахрайства, а також змісту відповідних технологій злочинної діяльності у різних галузях та сферах фінансових відносин; засвоєння методик розслідування фінансового шахрайства з урахуванням специфіки галузей фінансових правовідносин; засвоєння основних законодавчо закріплених норм та вимог щодо покарання та попередження фінансового шахрайства; вивчення державної системи управління попередженням фінансового шахрайства; вивчення оцінки нанесеного збитку від фінансового шахрайства державі, громадянам та суб'єктам господарювання; засвоєння підходів та процедур управління ризиками фінансового шахрайства.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Фінансовий ринок, Страховання, Податкова система, Бюджетна система, Банківська система	Банківський менеджмент Управління фінансовими ризиками

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Інтегральна компетентність
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності
Загальні компетентності
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності
СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, митної, податкової справи та страхування.
СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, митної, податкової справи та страхування.
СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, митної, податкової справи та страхування.
Програмні результати навчання
ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг»

(назва навчальної дисципліни)

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та найменування галузі знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>				Цикл дисциплін за навчальним планом: <u>дисципліни вільного вибору здобувача</u>			
Шифр та назва спеціальності - <u>072</u> <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u>				Освітній ступінь: <u>магістр</u>			
Освітня програма: <u>«Фінанси, митна та податкова справа»</u>				Методи навчання: <u>Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів, індивідуальна робота здобувачів</u>			
Курс: 1 Семестр: 2				Методи навчання: <u>Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів, індивідуальна робота здобувачів</u>			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Заліки по модулях (контрольні роботи)	Самостійна робота здобувача (СР)	Індивідуальна робота здобувача (ІР)
3	90	32	16	16		40	18
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт		Вид контролю	
2		8		1		Поточний контроль, залік	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг.

Тема 2. Фінансове шахрайство у банківській сфері.

Тема 3. Фінансове шахрайство у безготівковому грошовому обігу.

Тема 4. Фінансове шахрайство в готівковому грошовому обігу.

Тема 5. Фінансове шахрайство на фондовому ринку та в діяльності небанківських фінансових установ.

Тема 6. Фінансове шахрайство у сфері страхування.

Тема 7. Методи управління ризиками шахрайства у сфері фінансових послуг.

Тема 8. Державні органи щодо протидії шахрайству у сфері фінансових послуг та відповідальність за здійснення шахрайських дій.

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг.

Поняття шахрайства. Способи вчинення шахрайства. Обман при шахрайстві. Зловживання довірою. Психологічний портрет шахрая. Види шахрайства. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Ринок фінансових послуг як об'єкт шахрайства та його структура. Види фінансових послуг. Види фінансового шахрайства. Передумови зростання фінансового шахрайства в сучасному світі. Передумови і чинники фінансового шахрайства. Економічні та юридичні наслідки фінансового шахрайства.

Тема 2. Фінансове шахрайство у банківській сфері.

Об'єкти, суб'єкти та мотиви фінансового шахрайства у банківській системі. Способи фінансового шахрайства в банківській системі. Форми шахрайства з отримання банківських кредитів фізичними та юридичними особами. Фіктивні помилки та фінансові шахрайства банківських установ в процесі здійснення депозитних операцій. Використання банківських установ для легалізації (відмивання) злочинних фінансових ресурсів. Іноземний досвід протидії фінансовому шахрайству у банківській системі. Протидія фінансовим злочинам у банківській сфері.

Тема 3. Фінансове шахрайство у безготівковому грошовому обігу.

Нормативно-правова база захисту платіжних карток в Україні. Система захисту та технічні вимоги до платіжних карток. Схеми фінансових шахрайств у сфері обігу платіжних карток в Україні та світі. Правила поведінки власників платіжних карток з протидії фінансовому шахрайству. Способи протидії шахрайству у сфері обігу платіжних карток. Фінансове забезпечення протидії шахрайству у сфері обігу платіжних карток.

Тема 4. Фінансове шахрайство в готівковому грошовому обігу.

Система захисту грошових знаків від підроблення (фальсифікації) в Україні. Ознаки та схеми фальсифікації грошових купюр. Зношені купюри як

неповноцінна національна валюта: ознаки, утилізація та права власника. Законодавчі акти в сфері протидії та подолання фінансового шахрайства у готівковому грошовому обігу в Україні. Юридична відповідальність при фальсифікації національної валюти. Зарубіжний досвід системи захисту від фальсифікації національних грошових одиниць.

Тема 5. Фінансове шахрайство на фондовому ринку та в діяльності небанківських фінансових установ.

Характеристика об'єктів фінансового шахрайства на фондовому ринку. Класифікація суб'єктів фінансового шахрайства у сфері функціонування фондового ринку. Мотиви фінансового шахрайства на ринку цінних паперів. Ризики використання векселів та акцій для відмивання злочинних доходів.

Фінансові піраміди на ринку фінансових послуг. Пірамідальна схема. Технології заволодіння коштами способом фінансової піраміди. Наслідки створення та діяльності фінансових пірамід. Способи захисту від фінансових пірамід.

Шахрайство в діяльності кредитних спілок та недержавних пенсійних фондів. Форми фінансового шахрайства в процесі надання фінансової допомоги. Методи боротьби з шахрайством на фінансовому ринку.

Тема 6. Фінансове шахрайство у сфері страхування.

Об'єкти фінансового шахрайства у сфері страхування. Юридичні та фізичні особи як суб'єкти фінансового шахрайства у сфері страхування. Мета та мотиви фінансових злочинів у сфері страхування. Класифікація та характеристика форм фінансового шахрайства у сфері страхування. Використання страхових установ для відмивання злочинного фінансового капіталу. Законодавче регулювання протидії фінансового шахрайства у сфері страхування. Громадські організації по боротьбі зі страховими шахрайствами. Механізм захисту інтересів суб'єктів страхування при виявленні шахрайства у фінансовій сфері.

Тема 7. Методи управління ризиками шахрайства у сфері фінансових послуг.

Методи індикативної оцінки шахрайства у фінансовій сфері. Математичні методи виявлення можливого обману у фінансовій сфері. Передумови використання аналітичних методів для виявлення шахрайства в фінансовій сфері. Методи виявлення невідповідностей фінансових показників, що використовуються для виявлення фінансових злочинів. Автоматизовані методи виявлення ймовірного шахрайства у фінансовій сфері. Класифікація програмних продуктів для виявлення та протидії шахрайству у фінансовій сфері. Психологічні методи виявлення фінансового шахрайства. Фінансовий контроль як засіб боротьби з шахрайством у сфері фінансових послуг. Фінансовий моніторинг як засіб протидії шахрайству.

Тема 8. Державні органи щодо протидії шахрайству у сфері фінансових послуг та відповідальність за здійснення шахрайських дій.

Бюро економічної безпеки, його основні завдання.

Департамент кіберполіції Національної поліції України та його роль у протидії шахрайству у сфері фінансових послуг.

Державна служба фінансового моніторингу України, її роль у виявленні і протидії фінансовому шахрайству.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національний банк України, їх роль в запобіганні шахрайству у сфері фінансових послуг.

Відповідальність за вчинення шахрайств в Україні. Відповідальність за шахрайства в Кримінальному кодексі України. Критерії встановлення відповідальності та передбачені форми покарання. Відповідальність за шахрайство з фінансовими ресурсами. Особливості іноземного законодавства в питаннях відповідальності за вчинення шахрайств. Аналіз практики притягнення до відповідальності за вчинення шахрайств. Напрями вдосконалення українського законодавства в питаннях відповідальності за вчинення шахрайств.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

5.1. Основна література

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” від 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>
3. Закон України “Про Бюро економічної безпеки України” від 28 січня 2021 року № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20>
4. Закон України “Про платіжні послуги” від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20>
5. Закон України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” від 14 грудня 2021 року № 1953—IX. URL: <http://www.golos.com.ua/article/355986>
6. Калюжний А. В. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Одеса: Приста, 2014. 215 с.
7. Лист Національного банку України від 04.07.2018 р. № 57-0009/36366 “Рекомендації для зниження ризику шахрайських операцій”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3636500-18>
8. Методика національної оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму в Україні (оновлена 2021 року). URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/НОР/Документи/metodyka2021.pdf>
9. Новіков В. С. Заходи боротьби по відмиванню грошей та існуючі випадки (ризик) фінансового шахрайства, правопорушень в Україні. Київ : Тисма, 2013. 432 с.
10. Положення про здійснення установами фінансового моніторингу. Затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-20#Text>
11. Положення про здійснення Національним банком України нагляду за додержанням учасниками ринку фінансових послуг законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг. Затверджене постановою Правління Національного банку України від 16.06.2021 № 52. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0052500-21>
12. Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України. Затверджене постановою Правління Національного банку України від 16.06.2021 № 52. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0134500-18>
13. Чернявський С. С. Фінансове шахрайство: методологічні засади розслідування : монографія. Київ, 2010. 623 с.
14. Шахрайство на фінансовому ринку. Практичний посібник з протидії. Київ: Укр. агентство фін. розвитку, 2011 р. 424 с.

5.2. Додаткова література

15. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія. Київ : КНЕУ, 2008. 759 с.
16. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайств. 2020: результати опитування українських компаній. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/gecs-ua-2020-ukr.pdf>.
17. Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва : монографія. Київ : НІСД, 2014. 328 с.
18. Злочинність у сфері економіки: проблеми прогнозування, планування та координації заходів протидії: монографія за ред О. Г. Кальмана. Харків : Новасофт, 2015. 256 с.
19. Коротков А. Всі великі афери, шахрайства та фінансові піраміди: від Каліостро до Мавроді. Київ : Знання, 2014. 478 с.
20. Мойсик В. Р. Кримінальна відповідальність за шахрайство з фінансовими ресурсами в Україні: навч. посіб. Київ, 2010. 243 с.
21. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Арутюнян С. С. та ін.; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків: «Діса плюс», 2020. 312 с.
22. Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження : монографія. Київ: Вид-во ТОВ "НВП"Інтерсервіс", 2013. 216 с.
23. Світовий досвід боротьби із шахрайством при отриманні соціальної допомоги: уроки для України. Київ : Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017. 49 с. URL: https://feao.org.ua/wpcontent/uploads/2017/05/FEAO_Cheating_A5_02_web.pdf
24. Сучасні економіко-правові ризик-орієнтовані засоби регулювання розвитку ринку фінансових послуг : монографія / Н. М. Внукова, С. В. Глібко та ін.; "НДІ ПЗІР НАПрН України", Харківський нац. економ. університет ім. Семена Кузнеця. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 305 с.
25. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / Чубенко А.Г. та ін. Київ: Ваіте, 2018. 826 с.

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА
ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ те- ми	Назва тем	Кількість годин за ОПЦ			Розподіл аудиторних годин		
		Всього	в тому числі		Л	ПЗ	КР
			СР/ ІР	АУД			
1	Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг.	9	5/	4	2	2	
2	Фінансове шахрайство у банківській сфері.	9	5/	4	2	2	
3	Фінансове шахрайство у безготівковому грошовому обігу.	9	5/	4	2	2	
4	Фінансове шахрайство в готівковому грошовому обігу.	9	5/	4	2	2	
5	Фінансове шахрайство на фондовому ринку та в діяльності небанківських фінансових установ.	9	5/	4	2	2	
6	Фінансове шахрайство у сфері страхування.	9	5/	4	2	2	
7	Методи управління ризиками шахрайства у сфері фінансових послуг.	9	5/	4	2	2	
8	Державні органи щодо протидії шахрайству у сфері фінансових послуг та відповідальність за здійснення шахрайських дій.	7	5/	2	2	-	
	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	18	/18				
	Модульна контрольна робота	2					2
Всього		90	58	32	16	14	2

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1. Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг.	2
2	Фінансове шахрайство у банківській сфері.	2
3	Фінансове шахрайство у безготівковому грошовому обігу.	2
4	Фінансове шахрайство в готівковому грошовому обігу.	2
5	Фінансове шахрайство на фондовому ринку та в діяльності небанківських фінансових установ.	2
6	Фінансове шахрайство у сфері страхування.	2
7	Методи управління ризиками шахрайства у сфері фінансових послуг.	2
8	Державні органи щодо протидії шахрайству у сфері фінансових послуг та відповідальність за здійснення шахрайських дій.	2
	Разом	16

7.2. Календарно-тематичний план практичних занять

№ заняття	Тема та короткий зміст заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття № 1 (тема 1)	2
2	Практичне заняття № 2 (тема 2)	2
3	Практичне заняття № 3 (тема 3)	2
4	Практичне заняття № 4 (тема 4)	2
5	Практичне заняття № 5 (тема 5)	2
6	Практичне заняття № 6 (тема 6)	2
7	Практичне заняття № 7 (тема 7)	2
8	Модульна контрольна робота	2
	Разом практичних занять	16

7.3. Графік консультацій

№ п/п	Назва розділу, зміст консультації	Кількість годин
1	Консультація щодо організації та виконання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів	1
2	Консультація щодо підготовки до практичних занять	1
3	Консультація щодо опрацювання рекомендованої літератури та інших джерел	1
Разом		3

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Поняття шахрайства, його форми та види
2. Ринок фінансових послуг як об'єкт шахрайства
3. Фінансове шахрайство, його види
4. Передумови і чинники фінансового шахрайства
5. Види шахрайства у банківській сфері
6. Шахрайство із банківськими картками
7. Протидія шахрайству у банківській сфері
8. Економічні та юридичні наслідки фінансового шахрайства.
9. Об'єкти, суб'єкти та мотиви фінансового шахрайства у банківській сфері.
10. Форми та схеми фінансового шахрайства в процесі здійснення кредитних операцій
11. Фінансові шахрайства банківських установ в процесі здійснення депозитних операцій.
12. Фінансові шахрайства у сфері обігу кредитних карток.
13. Захист платіжних карток в Україні та світі.
14. Способи протидії шахрайству у сфері безготівкового грошового обігу.
15. Система захисту грошових знаків від підроблення (фальсифікації) в Україні.
16. Ознаки та схеми фальсифікації грошових купюр.
17. Зарубіжний досвід системи захисту від фальсифікації національних грошових одиниць.
18. Об'єкти, суб'єкти та мотиви фінансового шахрайства у сфері страхування.
19. Форми та наслідки фінансового шахрайства у сфері страхування.
20. Шахрайство у сфері автострахування.
21. Правова поведінка та механізм захисту інтересів суб'єктів страхування при виявленні фінансового шахрайства.
22. Громадські організації по боротьбі зі страховими шахрайствами.
23. Протидія шахрайству у сфері страхування.

24. Об'єкти, суб'єкти та мотиви фінансового шахрайства на ринку цінних паперів.
25. Форми відмивання злочинних фінансових ресурсів на фондовому ринку.
26. Протидія фінансовому шахрайству у сфері функціонування фондового ринку.
27. Фінансова піраміда як спосіб шахрайства
28. Шахрайство в діяльності кредитних спілок та недержавних пенсійних фондів.
29. Форми фінансового шахрайства в процесі надання фінансової допомоги.
30. Методи боротьби з шахрайством на фінансовому ринку
31. Методи індикативної оцінки шахрайства у фінансовій сфері
32. Скорингові технології оцінювання ризиків шахрайства в банківській діяльності
33. Роль комплаєнс-контролю у протидії корпоративному фінансовому шахрайству
34. Сутність та функції фінансового моніторингу
35. Форми, рівні, суб'єкти та об'єкти фінансового моніторингу
36. Бюро економічної безпеки, його основні завдання.
37. Департамент кіберполіції Національної поліції України та його роль у протидії шахрайству у сфері фінансових послуг.
38. Державна служба фінансового моніторингу України, її роль у виявленні і протидії фінансовому шахрайству.
39. Функції Міністерства цифрової трансформації щодо формування захисту від фінансового шахрайства.
40. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національний банк України, їх роль в запобіганні шахрайству у сфері фінансових послуг.
41. Відповідальність за вчинення шахрайств в Україні
42. Відповідальність за шахрайства за законодавством зарубіжних країн
43. Аналіз чинної практики притягнення до відповідальності за вчинення шахрайств
44. Напрями удосконалення українського законодавства у питаннях відповідальності за вчинення шахрайств

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

практичні/самостійні – 35 балів;

індивідуальна робота – 15 балів;

модульна контрольна

робота – 50 балів.

Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.

Таблиця оцінювання знань та компетентностей здобувачів

Поточний контроль							Модульна контрольна робота	Індивідуальна робота здобувача	Разом
Теми/бали									
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7			
5	5	5	5	5	5	5			
35							50	15	

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Перескладання робіт відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час письмового контролю заборонене (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (ІНДЗ) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в онлайн формі. Здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9.2. Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань здобувачів

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань здобувачів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях			
<i>Критерії оцінки практичних занять</i>			
	Практична робота виконана у зазначений термін, у повному обсязі, без помилок і зарахована. Правильно вирішено усі тестові завдання.	5	
	Практична робота виконана у зазначений термін, у повному обсязі, зарахована, але є помилки. Правильно вирішено більшість тестових завдань.	4	
	Практична робота виконана у неповному обсязі, або (та) з порушенням терміну її виконання, або (та) при наявності значних помилок, і зарахована при умові її доопрацювання. Правильно вирішено половину тестових завдань.	3	
	Виконання пропущеної без поважних причин практичної роботи, або повторне виконання не зарахованої практичної роботи. Правильно вирішено менше половини тестових завдань.	2	
	Практична робота не виконана, або не зарахована. Правильно вирішено окремі тестові завдання.	1	
2. Самостійна робота здобувача			
	Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.	-	
3. Індивідуальна робота здобувача (ІНДЗ)			
	Розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань, глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури та нормативно-законодавчих актів з посиланням на них, використання практичних матеріалів щодо ризиків шахрайства на ринку фінансових послуг, виступ перед групою з презентацією	14-15	
	Порівняно з виконанням роботи на найвищий бал не зроблено одного з перелічених пунктів указаних вище	11-13	
	Робота суто компілятивного рівня, недостатньо обґрунтована, використані матеріали лише підручників	8-10	
	Робота виконана не в повному обсязі, не відповідає поставленим вимогам	1-7	
	Індивідуальна навчально-дослідна робота не виконана	0	
4. Модульна контрольна робота			
	Перший рівень – 20 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді. За кожне правильно виконане завдання виставляється 1,5 балів. Разом – 20 балів.	30	
	Другий рівень – 10 тестових завдань на встановлення відповідності. За кожне правильно вирішене завдання виставляється 2 бали. Разом 20 балів.	20	

9.3 Таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами

Оцінка ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
			Залік
A	Відмінно	90-100	зараховано
B	Дуже добре	81-89	
C	Добре	71-80	
D	Задовільно	61-70	
E	Достатньо	51-60	
FX	Незадовільно	21-50	не зараховано
F		0-20	не зараховано (без права перездачі)

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», правильні і обґрунтовані дає відповіді. Вміє використати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та зіставляти дані і робити правильні висновки. Приймає активну участь на практичних заняттях, дискусійних моментах лекцій та у науковій роботі (конференції, круглі столи, наукові семінари, публікація статей).	Високий Здобувач повністю відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг»	Відмінно/ (А)
81-89	Здобувач добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній Здобувач відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», однак під час відповідей може допускати незначні неточності.	Добре (В)
71-80	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях/ розв'язках/ розрахунках не є системними.	Достатній Здобувач відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка і не	Добре / (С)

	Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та виконанні індивідуальних / контрольних завдань.	повна.	
61-70	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг». Розуміє основні положення, що є визначальними у курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути після зауваження викладача.	Середній Здобувач частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» та забезпечує достатній рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / (D)
51-60	Здобувач має певні знання, передбачені в програмі дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, Добувач з труднощами відповідає та теоретичні питання та пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни.	Середній Здобувач частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» і є мінімально допустимий рівень знань у всіх складових навчальної програми дисципліни.	Задовільно / (E)
21-50	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», однак працював він пасивно, його відповіді під час семінарських та виконанні практичних завдань в більшості є неправильними, необґрунтованими. Розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутнє.	Низький Здобувач відповідає окремим фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг», однак не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг».	Незадовільно з можливістю повторного складання / (FX)
0-20	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг». Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	Незадовільний Здобувач не відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ризики шахрайства у сфері фінансових послуг» і не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.	Незадовільно з повторним вивченням / (F)

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програму навчальної дисципліни;
- робочу програму;
- силабус;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни;
 - завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни;
 - завдання для виконання індивідуальної навчально-дослідної роботи здобувачів і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни;
 - засоби діагностики знань здобувачів вищої освіти (збірник тестових завдань) з навчальної дисципліни;
- конспект лекцій;
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг.	Семінар-дискусія
Тема 2. Фінансове шахрайство у банківській сфері.	Лекція проблемного характеру з питання "Фіктивні помилки та фінансові шахрайства банківських установ в процесі здійснення депозитно-кредитних операцій"
Тема 3. Фінансове шахрайство у безготівковому грошовому обігу.	Лекція проблемного характеру з питання "Захист платіжних карток в Україні та світі"
Тема 5. Фінансове шахрайство на фондовому ринку та в діяльності небанківських фінансових установ.	Лекція проблемного характеру з питання "Форми фінансового шахрайства в процесі надання фінансової допомоги"
Тема 6. Фінансове шахрайство у сфері страхування.	Робота в малих групах. Оцінка ймовірності та мотивації шахрайства у страховій сфері.
Тема 6. Фінансове шахрайство у сфері страхування.	Вирішення кейсів щодо страхового шахрайства.
Тема 8. Державні органи щодо протидії шахрайству у сфері фінансових послуг та відповідальність за здійснення шахрайських дій.	Вирішення кейсів щодо відповідальності за вчинення фінансового шахрайства.

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі факультету управління фінансами та бізнесу
1. Законодавство України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index 2. Національний банк України: https://bank.gov.ua/ 3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: https://www.nssmc.gov.ua/ 4. Кіберполіція (Національна поліція України): https://cyberpolice.gov.ua/ 5. Міністерство цифрової трансформації України: https://thedigital.gov.ua/ 6. Державна служба фінансового моніторингу України: https://fiu.gov.ua/	Програма навчальної дисципліни; Робоча програма; Конспект лекцій з навчальної дисципліни; Плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення; Завдання для індивідуальної роботи здобувача вищої освіти (індивідуальні навчально-дослідні завдання) і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни;

<p>7. Державна аудиторська служба України: http://www.dkrs.gov.ua.</p> <p>8. Українська міжбанківська асоціація членів платіжних систем "ЕМА": https://www.ema.com.ua/</p> <p>9. Платформа для вирішення проблем корпоративної безпеки. (Ethicontrol): https://ethicontrol.com/uk/main</p> <p>10. Асоціація сертифікованих експертів з питань шахрайства (ACFE): https://www.acfe.com/</p>	<p>Завдання для самостійної роботи і методичні рекомендації щодо їх виконання;</p> <p>Засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти (збірник тестових завдань);</p>
---	---